

Sygn. akt I ACa 416/12

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Marta Sawicka (spr.)
Sędziowie:	SSA Maria Iwankiewicz SSA Małgorzata Gawinek
Protokolant:	sekr. sądowy Piotr Tarnowski

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2012 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa M. J. iS. J.

przeciwko R. O. i D. O.

o zapłatę

na skutek apelacji stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt VIII GC 279/11

***I. oddala obie apelacje;***

***II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnych kwotę 900 zł (dziewięćset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.***

***SSA M. Iwankiewicz SSA M. Sawicka SSA M. Gawinek***

Sygn. akt I ACa 416/12

## UZASADNIENIE

Powodowie S. J. i M. J. wniesli o zasądzenie od pozwanych D. O. i R. O. solidarnie kwoty 101.905,50 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Wskazanej w pozwie kwoty powodowie dochodzili tytułem sprzedaży i usługi cięcia płyt granitowych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 sierpnia 2011 r. (sygn. akt VIII GNc 22/11) Sąd Okręgowy w Szczecinie uwzględnił żądanie pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani wnieśli o odrzucenie powództwa w stosunku do pozwanej D. O., a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie powództwa w stosunku do obojga pozwanych oraz zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanych kosztów procesu. Pozwani podnieśli, że sprawa o zapłatę kwoty objętej pozwem toczyła się przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, który oddalił powództwo skierowane do D. O.. Wyrok ten jest prawomocny i korzysta z powagi rzeczy osądzonej. Ponadto wskazali, że pozwani nie zawierali z powodami umowy, której przedmiotem byłoby świadczenie określone w treści załączonych do pozwu faktur VAT, do pozwu nie załączono poszczególnych zleceń jako dowodów na poparcie łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, a zatem powodowie nie udowodnili istnienia swojego roszczenia.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił pozew wobec pozwanej D. O., zasądził od pozwanego R. O. na rzecz powodów M. J. i S. J. kwotę 89.929 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 kwietnia 2010 r., oddalił powództwo w pozostałym zakresie wobec pozwanego R. O., zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanej D. O. kwotę 3.600 zł tytułem kosztów procesu, zasądził od pozwanego R. O. na rzecz powodów kwotę 7.260,06 zł tytułem kosztów

procesu.

Następujące ustalenia stanowiły podstawę rozstrzygnięcia:

Powodowie S. J. i M. J. prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą M. I. J., S. J. Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe(...)s.c. w S. S.. Pozwani D. O. i R. O. prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...), (...)s.c. w S. K..

W czerwcu 2009 r. powód S. J. wyraził wobec R. O. chęć zakupu od pozwanego maszyny do cięcia płyt - traka wielolinowego marki F.. Powód i pozwany wstępnie ustalili cenę sprzedaży w wysokości 800.000 zł netto, która miała być zapłacona przez powodów częściowo w pieniądzu (300.000 zł), częściowo w towarze, tj. w postaci sprzedaży przez s.c. (...) płyt granitowych spółce cywilnej pozwanych (250.000 zł) i częściowo w usłudze cięcia przez s.c. powodów na rzecz pozwanych płyt granitowych (250.000 zł). Cena za cięcie płyt została ustalona na kwotę 60 zł za m<sup>2</sup> (netto).

Maszyna w tym czasie znajdowała się w P., w dzierżawionych przez pozwanego obiektach, których nowy właściciel nie chciał dalej udostępniać i stąd trak był demontowany. Z uwagi na wstępne ustalenia stron co do zakupu przez powodów traka marki F., po zdemontowaniu pozwani nie przewieźli go do siedziby swojej firmy w S. K. tylko zmagazynowali pod S.. Maszyna objęta była zastawem rejestrowym na rzecz banku w G. W., który udzielił pozwany kredyt na jej zakup. Pozwani regularnie spłacają raty tego kredytu.

W wyniku wstępnych ustaleń co do sprzedaży traka wielolinowego od lipca 2009 r. rozpoczęła się między stronami współpraca gospodarcza, tj. sprzedaż przez powodów na rzecz pozwanych płyt granitowych oraz wykonywanie usługi cięcia płyt granitowych. W stosunkach ze spółką cywilną powodów firmę (...), czyli spółkę cywilną pozwanych reprezentowała pracownica H. L., która wystawiała upoważnienia dla kierowców do odbioru pociętych płyt od powodów, prowadziła korespondencję z powodami i kwitowała odbiór towaru. Do odbioru towaru strona pozwana upoważniła również K. C., M. S. i K. W.. Pozwani zwykle odbierali towar od powodów, płacąc za przewóz wynajętym przez siebie przewoźnikom. Faktury z tytułu sprzedaży płyt i usługi cięcia płyt nie były wręczane kierowcom i powodowie wysyłali je pocztą niezwłocznie po ich wystawieniu.

W dniu 26 sierpnia 2009 r. pozwany R. O. potwierdził odbiór od powodów 5 sztuk płyt granitowych. W dniu 10 września 2009 r. M. S. odebrał od powodów płyty: W. - 25,23 m<sup>2</sup>, B. (...) 39 m<sup>2</sup>, I. - 103 m<sup>2</sup>. W dniu 17 września 2009 r. K. C. odebrał od powodów płyty I. (26 szt. - 5 cm, 2 szt. - 6 cm, 3 oflisy). W dniu 24 września 2009 r. M. S. odebrał od powodów towar: I. nr (...) oraz I. nr (...). W dniu 25 września 2009 r. K. W. odebrał od powodów towar - I. (...)

W dniu 30 września 2009 r. powodowie wystawili pozwany fakturę VAT nr (...) na kwotę 49.933,38 zł za: płyty granitowe - 4 kpl. (20.417,92 zł), za cięcie - usługa 372,2 m<sup>2</sup> (29.515,46 zł). Faktura została wysłana listem poleconym

w dniu 7 października 2009 r. Kwoty wskazane w tej fakturze obrazowało zestawienie sporządzone przez powoda. Jako formę płatności wskazano w fakturze przelew, a termin płatności określony został na 60 dni. Taki termin płatności był nałożony przez powoda, żeby zostawić stronom dłuższy czas na doprecyzowanie warunków transakcji, kupna traka marki F..

Zwracając pozwanym tę fakturę pozwana D. O. poinformowała powoda, że umawiali się, że wystawi on fakturę na cięcie płyt - usługę, a nie płyty granitowe oraz, że faktura będzie wystawiona jako zapłacona gotówką, a nie na termin płatności 60 dni.

W dniu 22 października 2009 r. K. C. odebrał od powodów płyty I. nr (...) i nr (...). Wydanie towaru miało miejsce w spółce z o.o. (...) z siedzibą w R., której współwłaścicielem jest powód S. J.. W (...) była wykonywana usługa cięcia dużych bloków granitowych, za którą spółka ta obciążała fakturami s.c. (...) należącą do powodów. Każdorazowo wydanie towaru pozwanym w spółce (...) potwierdzał kierownik D. W..

W dniu 29 października 2009 r. pracownik powodów D. P. dostarczył pojazdem s.c. (...) do (...) spółki cywilnej pozwanym 15 szt. płyt I. i 5 szt. płyt S..

W dniu 29 października 2009 r. powodowie wystawili pozwanym fakturę VAT nr (...) na kwotę 19.784,74 zł obejmującą: cięcie płyt (112 m<sup>2</sup> i 77 m<sup>2</sup>) - 8.881,60 zł i 6.106,10 zł, sprzedaż płyt - 4.065,04 zł oraz usługę transportową - 732 zł. Faktura została wysłana listem poleconym w dniu 4 listopada 2009 r. Jako formę płatności wskazano w fakturze przelew, a termin płatności określony został na 30 dni.

W dniu 3 listopada 2009 r. K. C. odebrał od powodów płyty I. i H., które stanowiły przedmiot wystawionej w tym samym dniu przez (...) s.c. faktury VAT nr (...) na kwotę 20.201,49 zł. Faktura została wysłana do (...) w S. K. listem poleconym w dniu 30 listopada 2009 r. Jako formę płatności wskazano w fakturze przelew, a termin płatności 30 dni.

W dniu 3 grudnia 2009 r. pracownik powodów D. P. odebrał z portu w S. płyty granitowe, zawiózł je do s.c. (...), gdzie została przez powodów wykonana usługa cięcia płyt. Za odbiór płyt - transport i za usługę cięcia (137,3 m<sup>2</sup>) powodowie wystawili pozwanym w dniu 3 grudnia 2009 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 11.985,89 zł, z czego 1.098 zł za usługę transportową. Faktura została wysłana listem poleconym w dniu wystawienia. Jako formę płatności wskazano w fakturze przelew, a termin płatności określono na 14 dni.

Pismem z dnia 7 grudnia 2009 r. (...) s.c. skierowała do PPUH (...) s.c. pismo zatytułowane „Ostateczne wezwanie do zapłaty”, wzywając do uregulowania należności wynikających z faktur VAT nr: (...), w łącznej kwocie 89.919,61 zł.

Kolejne wezwanie do zapłaty, obejmujące także fakturę VAT nr (...), w imieniu powodów skierowała do pozwanym pismem z dnia 11 stycznia 2010 r. kancelaria windykacyjna, wzywając do zapłaty, zgodnie z załączonym zestawieniem, do zapłaty kwoty 101.905,50 zł.

W trakcie powyższych transakcji handlowych pozwany naciskał na powoda na sfinalizowanie sprawy traka marki F.. W lutym 2010 r. na zlecenie pozwanego prawnik z G. sporządził projekt umowy kupna - sprzedaży traka. Po otrzymaniu tego projektu powód oświadczył, że musi się skonsultować ze swoim księgowym. Po jakimś czasie powód poinformował pozwanego, że nie będzie mógł kupić traka, gdyż stracił swojego największego klienta i nie będzie miał zapotrzebowania na tak wydajną maszynę. Dla powoda przeszkodą był także zastaw rejestrowy na tej maszynie na rzecz banku, bo w związku z tym pozwany nie był właścicielem traka.

Kiedy powód oświadczył pozwanemu, że nie kupi traka, to R. O. zaproponował S. J. inną maszynę - pilę dzielącą 3000. Powód obejrzał tę maszynę w siedzibie spółki pozwanym i strony ustaliły cenę netto za pilę w wysokości 50.000 zł. Powód miał zabrać tę pilę i następnie miało nastąpić między stronami rozliczenie czterech faktur VAT nr: (...). Pozwani wystawili powodowi na tę pilę fakturę VAT, która została zaksięgowana w firmie (...). Po kilku tygodniach skontaktowała się z powodem H. L. i ustaliła termin odbioru piły, która została w tym celu zdemontowana przez pozwanym. Transport jednak nie przyjechał, a powód poinformował stronę pozwaną, że piły nie weźmie.

W piśmie z dnia 25 marca 2010 r., skierowanym do(...), pozwani przedstawili zestawienie należności powodów wobec (...) na łączną kwotę 135.294 zł, w tym 61.000 zł z tytułu faktury VAT (...) za pilę dzielącą 3000.

Natomiast jeśli chodzi o zadłużenie wobec firmy (...), to pozwani wskazali, że zostało ono skorygowane na spotkaniu z powodem do kwoty 80.260 zł brutto. Różnica wynikała z zawyżonych kosztów cięcia, które były ustalone na 60 zł, a na fakturach wynosiły 65 zł za m<sup>2</sup>. Ponadto pozwani wskazali, że zgodnie z ustaleniami stron bloki z portu do cięcia powodowie mieli odbierać na własny koszt oraz, że wystąpiła różnica w wymiarze płyty H., które po spolerowaniu miały mniejsze wymiary niż z podane przez powodów w fakturze. Pozwani wskazali również, że materiał i usługi cięcia były uzgodnionym zadatkem na wykup traka wielolinowego, do czego nie doszło po półrocznym zwodzeniu ich przez powoda. Ostatecznie powód zadeklarował kupno pily dzielącej za kwotę 50.000 zł netto według wystawionej faktury. Pozwani zastrzegli, że jeżeli do końca kwietnia maszyna nie zostanie odebrana, to nastąpi odsprzedaż jej osobom trzecim.

W odpowiedzi na powyższe pismo s.c. (...) w piśmie z 29 marca 2010 r., podpisanym przez S. J. poinformowała firmę pozwanych, że nie wyraża zainteresowania zakupem wyfakturowanej pily Ø 3000 (faktura VAT (...)) i płyt granitowych G. M. i G. P. z dwóch innych faktur oraz kategorycznie odmawia ich przyjęcia i zaksięgowania, a także uwzględnienia we wzajemnym rozliczeniu, załączając te trzy faktury.

W maju 2010 r. powodowie S. J. i M. I. J. wytoczyli przeciwko D. O., w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powództwo o zapłatę kwoty 101.905,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem zapłaty należności z faktur VAT nr (...).

Po rozpoznaniu sprawy na rozprawie Sąd Okręgowy w Bydgoszczy prawomocnym wyrokiem z dnia 23 marca 2011 r. (sygn. akt VIII GC 129/10) oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz pozwanej kwotę 3.600 zł tytułem kosztów procesu.

Pismami z dnia 27 czerwca 2011 r. pełnomocnik powodów wezwał każdego z pozwanych osobno do zapłaty kwoty 101.905,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi wynikającymi z faktur VAT nr: (...).

Po dokonaniu powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo, którego podstawę prawną stanowiły przepisy art. 535 k.c. (w zakresie sprzedaży płyt granitowych) i art. 734 w zw. z art. 750 k.c. (w zakresie usługi cięcia płyt), okazało się usprawiedliwione w przeważającej części wobec pozwanego R. O., natomiast podlegało odrzuceniu w całości wobec pozwanej D. O..

Przechodząc w pierwszej kolejności do rozstrzygnięcia odnośnie pozwanej D. O. Sąd Okręgowy w oparciu o treść art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. 366 k.p.c. wskazał, że w realiach tej sprawy nie budziła wątpliwości tożsamość przedmiotowa roszczeń powodów poddanych pod osąd Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie VIII GC 129/10 i pod osąd Sądu Okręgowego w Szczecinie w niniejszej sprawie. Sąd wskazał, że bezspornym jest, a ponadto wynika to z porównania załączonych do pozwu w obu sprawach faktur VAT, stanowiących podstawę faktyczną powództwa, że są to te same faktury o numerach (...), z których to powodowie dochodzili tożsamych kwot i przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy i przed tutejszym Sądem Okręgowym. Natomiast spór na kanwie zawartego w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzutu powagi rzeczy osądzonej względem pozwanej D. O. sprowadzał się do istnienia tożsamości podmiotowej, która w świetle przywołanych wyżej przepisów k.p.c. skutkuje odrzuceniem pozwu.

Analizując stanowiska procesowe stron w tym zakresie Sąd Okręgowy podzielił stanowisko pozwanych co do istnienia nie tylko tożsamości przedmiotowej, ale i tożsamości podmiotowej w obu sprawach sądowych względem pozwanej D. O..

Sąd pierwszej instancji w oparciu o treść art. 866 k.c. wskazał, że możliwość pozwania tylko jednego współnika o roszczenia im wspólne, powoduje, że oddalenie powództwa przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, a więc merytoryczne rozpoznanie sprawy wobec D. O. o te same roszczenia co żądane w niniejszym postępowaniu przeciwko obojgu pozwany współnikom spółki cywilnej (...), odnosi skutek wobec pozwanej D. O. jako strony zarówno postępowania

przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy, jak postępowania i przed tutejszym Sądem, przy jednoczesnej tożsamości powodów w obu tych sprawach.

Odrzucając w konsekwencji pozew wobec pozwanej D. O. Sąd Okręgowy nie zgodził się jednak z pozwanymi, że res iudicata dotyczy także drugiego pozwanego współnika, a więc R. O., wskazując, że solidarna odpowiedzialność współników spółki cywilnej nie pozwala przyjąć, że wobec fiaska powodztwa względem jednego z dłużników solidarnych zwolniony od odpowiedzialności jest także drugi ze współników.

Przechodząc do merytorycznej oceny roszczeń powodów wobec pozwanego R. O. z tytułu sprzedaży płyt granitowych i wykonanych usług cięcia płyt granitowych Sąd przyjął, że powodowie wykazali fakt wydania spółce cywilnej (...) sprzedanych płyt i wykonania na jej rzecz usługi cięcia. Wynika to z szeregu przeprowadzonych dowodów z dokumentów, zwłaszcza dowodów Wz i innych wskazujących na wydanie towaru pozwanym, a także z zeznań świadków, którzy potwierdzili fakt odbioru przez pozwanych własnym transportem (świadek D. W.) i dostarczenia pewnej partii towaru przez powodów pozwanym, a także odbioru płyt dla pozwanych z portu (świadek D. P.). Potwierdzeniem omawianych okoliczności są zeznania stron, gdzie powód oświadczył m.in., że sprzedaż płyt i usługi cięcia z faktur objętych pozwem były wykonywane na ustne zlecenie R. O. (k. 147) i że wszystkie usługi na wystawionych fakturach zostały wykonane (k. 148); z kolei pozwany wprost zeznał, że otrzymali płyty granitowe sprzedane im według załączonych do pozwu faktur (k. 150). Z pisma pozwanych z dnia 25 marca 2010 r., wynika, że nie kwestionowali roszczenia powodów do kwoty 80.260 zł (k. 36-37), wskazując tylko na odmienne ich zdaniem ustalenia stawki za cięcie płyt, tj. 60 zł za metr kwadratowy, a nie 65 zł jak wynika z faktur wystawionych przez (...), a także na różnicę w wymiarze płyt o nazwie H.. To pismo pozwanych w zestawieniu z odpowiedzią powodów z dnia 29.03.2010 r. (k. 38) dało Sądowi podstawę do przyjęcia, że zarzuty pozwanych były zasadne.

Jakkolwiek powodowie zaprzeczyli, aby stawka za cięcie płyt wynosiła 60 zł, twierdząc, że ustalono 65 zł, to zdaniem Sądu Okręgowego zeznania powoda w tym zakresie nie zasługują na uwzględnienie. Sąd pierwszej instancji wskazał, że w piśmie z 29 marca 2010 r., będącym odpowiedzią na pismo pozwanych z 25 marca 2010 r., w którym odwołali się oni do ustaleń zapadłych na spotkaniu ze S. J., powód nie tylko nie zanegował stawki 60 zł/m<sup>2</sup>, ale nawet w ogóle się do tego nie odniósł, skupiając się wyłącznie na należnościach zgłaszanych przez pozwanych. Ponadto chociaż powód zeznał, że pozwani nigdy nie kwestionowali ceny 65 zł za m<sup>2</sup> cięcia (k. 148), to właśnie ww. przywołane pismo temu przeczy. Tak samo powód oświadczył, że pozwani nigdy nie mieli zastrzeżeń do cięcia, a jak widać to z pisma z 25 marca 2010 r. takie zastrzeżenia były. W tym kontekście to zeznania pozwanego R. O., co do ustalenia przez strony stawki 60 zł/m<sup>2</sup>, jawią się jako wiarygodne. Pozwany był spontaniczny w swoich zeznaniach, przedstawiając tło spornych transakcji, a więc niedoszła ostatecznie do skutku umowę sprzedaży traka, na poczet ceny, którego powodowie mieli sprzedawać pozwanym płyty i je ciąć. Zatem w interesie pozwanego leżała niższa stawka za cięcie płyt. Natomiast powód jakkolwiek potwierdził ustalenia co do sposobu rozliczenia za trak, to jednocześnie zarzucił pozwanemu oszustwo i wprowadzenie w błąd co do stanu prawnego maszyny, co w ocenie Sądu nie zasługuje na aprobatę. Niezależnie bowiem od zastawu rejestrowego, który nie uniemożliwiał nabycia maszyny przez powodów, powód nie tylko z zakupu traka się wycofał, ale także z kupna piły choć pozwani już wystawili na nią fakturę, którą powód jakoby zaksięgował, a następnie ją zwrócił. W ocenie Sądu takie postępowanie powoda jako przedsiębiorcy, zwłaszcza odnośnie piły Ø 3000, należało ocenić jako nierzetelne, co również rzutuje na ocenę jego zeznań.

Sąd Okręgowy, uznając zasadność twierdzeń pozwanych co do ustalenia przez strony stawki 60 zł/m<sup>2</sup> netto za cięcie płyt, dokonał przeliczenia faktur VAT objętych pozwem w tych pozycjach, które dotyczą należności pod nazwą „usługa cięcia”. Sąd pierwszej instancji wskazał, że w fakturze nr (...) w pozycji 2. należało zmniejszyć kwotę 29.515,46 zł do kwoty 27.245,04 zł [372,2 m<sup>2</sup> x 60 zł + podatek VAT 22% = 27.245,04 zł], co łącznie daje z tej faktury należność w wysokości 47.662,96 zł. W fakturze nr (...), według powyższego schematu, Sąd zmniejszył kwoty wynagrodzenia za cięcie płyt: z 8.881,60 zł do 8.198,40 zł (poz. 1 faktury) i z 6.106,10 zł do 5.636,40 zł (poz. 2), co ostatecznie z tej faktury daje należną powodom od pozwanego R. O. kwotę 18.631,84 zł przy założeniu, że kwota 732 zł (poz. 4), to należność z dostawą płyt, o której zeznał świadek D. P., a pozwani tego nie kwestionowali. W fakturze nr (...) z tytułu cięcia płyt Sąd zmniejszył poz. 1 z kwoty 10.887,89 zł do 10.050,36 zł. Natomiast jeżeli chodzi o poz. 2 - usługa transportowa

(1.098 zł), to w ocenie Sądu Okręgowego jest to niezasadna należność. Jak bowiem wynika z zeznań powoda „za usługi transportowe były ustalenia między nami prędej, że bloki do pocięcia dla (...) odbiorę z portu na własny koszt i do czasu jak nie wiedziałem, że p. O. nie jest pełnoprawnym właścicielem maszyny F., nie obciążałem firmy (...) usługą transportową przy odbiorze z portu” (k. 148).

W ocenie Sądu Okręgowego, z tych zeznań wynika, że strony ustaliły, że pozwani nie będą obciążani za transport bloków granitowych z portu do siedziby (...) w S. S.. Zdaniem Sądu pierwszej instancji brak jest podstaw do przyjęcia, że strony zgodnie odstąpiły od tych ustaleń, a jednostronna decyzja powoda w tym zakresie nie może być wiążąca, zwłaszcza, że w świetle zeznań pozwanego R. O., któremu Sąd dał wiarę, powód znał sytuację prawną rzeczonoj traka marki F.. A nawet gdyby nie znał, to nie może jednostronnie zmieniać ustaleń stron w ramach narzuconych przez siebie sankcji. Ostatecznie więc z faktury nr (...) do zapłaty na rzecz powodów pozostaje kwota 10.050,36 zł.

Oprócz korekty związanej ze stawką za cięcie płyt i nienależnymi kosztami transportu Sąd uznał za zasadny zarzut pozwanych dotyczący zawyżenia przez powodów wymiarów płyt o nazwie H. - poz. 2 faktury nr (...). Takie zastrzeżenie znalazło się w piśmie pozwanych z 25 marca 2010 r. (k. 36), a powód w odpowiedzi z 29 marca 2010 r. (k. 38) do tego się zupełnie nie odniósł, co w ocenie Sądu Okręgowego oznaczało przyznanie pozwany racji w tym zakresie.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że choć na rozprawie powód zeznał, że pozwani nie zgłaszali zastrzeżeń co do cięcia, to w świetle powyższego pisma(...) nie sposób dać powodowi wiarę i w tej części. Przyjmując więc wymiary podane przez pozwanych, tj. 210x140 x 7 szt, Sąd przeliczył tę pozycję faktury (k. 26) otrzymując kwotę 9.273,70 zł, zamiast 15.891,35 zł, co łącznie daje do zapłaty z tej faktury kwotę 13.583.84 zł. Sąd Okręgowy wskazał, że dokonując opisanych wyżej „korekt”, miał na względzie, że w pozostałym zakresie sporu co do wykonania umowy przez powodów nie było, zwłaszcza jeżeli chodzi o otrzymanie przez pozwanych towaru w postaci płyt granitowych kupionych od powodów.

Mając to wszystko na względzie Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego R. O. na rzecz powodów kwotę 89.929 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 6 kwietnia 2010 r., oddalając powództwo w pozostałym zakresie odnośnie należności głównej.

Oddaleniu podlegały też roszczenie o ustawowe odsetki za okresy i od kwot wskazanych w pozwie w części wcześniejszej niż data datę 6 kwietnia 2010 r. (art. 481 k.c.). dopiero bowiem z tym dniem, zdaniem Sądu, strona pozwana popadła w opóźnienie, niezależnie od terminów płatności wskazanych w czterech fakturach.

Taka ocena wynika stąd, że jak wynika z zeznań obu stron, należności z przedmiotowych faktur miały być rozliczone z ceną za trak wielolinowy marki F., który powodowie mieli kupić od pozwanych, a S. J. zeznał nawet, że termin płatności 60 dni wynikał właśnie z konieczności doprecyzowania warunków tej sprzedaży. O tym traktuje także pismo pozwanej D. O. (k. 21). Ostatecznie powód z zakupu traka się wycofał, zamierzając natomiast kupić piłę dzielącą Ø 3000, za kwotę 61.000 zł brutto (k. 36). Jednakże ostatecznie powód nie wyraził zainteresowania zakupem tej piły, choć pozwani wystawili już mu z tego tytułu fakturę, którą powód zwrócił (k. 38).

W tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że dopiero z chwilą dojścia do wiadomości pozwanych oświadczenia powoda z dnia 29 marca 2010 r. jasne się stało, że pozwani nie będą mogli rozliczyć ceny płyt granitowych i wynagrodzenia za ich cięcie z ceną sprzedaży maszyny, a więc, że powinni zapłacić powodom należności z rzeczonych faktur. Pismo z 29 marca 2010 r. powodowie wysłali listem poleconym w dniu 31 marca 2010 r. (k. 39), zakładając więc 5 dni na obrót pocztowy, to od dnia 6 kwietnia 2010 r. strona pozwana jest w opóźnieniu z zapłatą.

Orzekając o kosztach procesu Sąd Okręgowy uwzględnił okoliczność, że wobec pozwanej D. O. powodowie są stroną przegrywającą w całości, a poniesione przez pozwaną koszty procesu to wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 3.600 zł (art. 98 § 1 i § 3 w zw. z art. 99 k.p.c.).

Inaczej rzecz się ma w relacji pomiędzy powodami a pozwany R. O., od którego zasądzona została wyraźna większość, bo 88,2% dochodzonego pozwem roszczenia. Z tych względów Sąd Okręgowy zastosował zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (art. 100 zd. pierwsze k.p.c.), wskazując, że na poniesioną przez powodów kwotę 8.713

zł tytułem kosztów procesu złożyły się: opłata sądowa od pozwu - 5.096 zł, wynagrodzenie radcy prawnego 3.600 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł. Natomiast na koszty poniesione przez pozwanego R. O., który wygrał w 11,8%, złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego — 3.600 zł. Ostatecznie więc po wzajemnym skompensowaniu tych sum od pozwanego na rzecz powodów zasądzeniu podlegała tytułem kosztów procesu kwota 7.260,06 zł [(8.713 zł x 88,2%) - (3.600 zł x 11,8%) = 7.684,86 zł - 424,80 zł = 7.260,06 zł].

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy oraz w aktach VIII GC 129/10 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy (w postaci odpisów znajdują się przed protokołem ostatniej rozprawy w niniejszej sprawie), których wiarygodność nie budziła wątpliwości, a także na zeznaniach świadków i stron w osobach powoda S. J. i pozwanego R. O.. Z tych dwóch ostatnich dowodów wiarygodniejsze okazały się zeznania pozwanego w zakresie i z przyczyn już wcześniej omówionych.

Apelacje od wyroku Sądu Okręgowego wywiedli powodowie oraz pozwany R. O.

Powodowie, zaskarżyli wyrok Sądu Okręgowego w części oddalającej powództwo, tj. w zakresie należności głównej ponad kwotę 89.929 zł oraz w zakresie należności ubocznych co do odsetek ustawowych za okresy i od dat wskazanych w pozwie w części wcześniejszej niż data 6 kwietnia 2010 roku, wnosząc o jego zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem wraz z ustawowymi odsetkami od dat i kwot wskazanych w pozwie, tj. od kwoty 49.933,38 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30.11.2009 r. do dnia zapłaty; od kwoty 19.784,74 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30.11.2009 r. do dnia zapłaty; od kwoty 20.201,49 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 04.12.2009 r. do dnia zapłaty; od kwoty 11.985,89 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18.12.2009 r. do dnia zapłaty oraz o obciążenie pozwanej kosztami postępowania w tym kosztami zastępstwa procesowego przed Sądem I i II instancji według norm przepisanych oraz kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej powództwo odnośnie należności głównej - ponad kwotę 89.929 zł oraz odnośnie należności ubocznych - co do odsetek ustawowych za okresy i od dat wskazanych w pozwie w części wcześniejszej niż data 6 kwietnia 2010 r. i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu orzeczeniu powodowie zarzucili:

- naruszenie art. 476 i art. 481 k.c. poprzez błędną ich wykładnię, wskutek niewłaściwego przyjęcia, że pozwany popadł w opóźnienie dopiero z dniem 6 kwietnia 2010 r., tj. z chwilą, gdy dowiedział się, że nie będzie mógł rozliczyć ceny płyt granitowych i wynagrodzenia za ich cięcie z ceną sprzedaży maszyny F., podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwany popadł w opóźnienie z upływem terminów płatności należności wynikających z ww. faktur VAT;

- naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie i oparcie zaskarżonego wyroku jedynie na zeznaniach pozwanego oraz na piśmie procesowym pozwanego z dnia 25 marca 2010 r. z pominięciem zeznań powoda, świadków D. P., D. W., dołączonych przez powoda do pozwu dokumentów uzasadniających roszczenie powoda w tym m.in. zleceń z dnia: 16.09.2009 r., 24.09.2009, 21.10.2009 r., 03.11.2009 r., 07.09.2009 r., pisma z dnia 29 kwietnia 2009 r., faktur VAT nr: (...), dokumentów (...), wezwań do zapłaty z dnia 27.06.2011 r., pisma procesowego powoda z dnia 29 marca 2012 r. i przyjęcie, że powód zawyżył wymiary płyt (H.) - poz. faktury VAT nr (...), niezasadnie obciążył pozwanego kosztami transportu płyt wskazanych w fakturze VAT nr (...) a stawka za cięcie płyt wynosiła 60 zł za m<sup>2</sup>, nie zaś 65 zł za m<sup>2</sup> przez co Sąd bezpodstawnie dokonał obniżenia kwot wskazanych w załączonych do pozwu fakturach oraz przyjęcie, że odsetki ustawowe należą się powodowi dopiero od dnia 6 kwietnia 2010 r., nie zaś od dat i kwot wskazanych w pozwie;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, polegający na przyjęciu, że powód zawyżył wymiary płyt (H.)- poz. 2 faktury VAT nr (...), niezasadnie obciążył pozwanego kosztami transportu płyt wskazanych w fakturze VAT nr (...) a stawka za cięcie płyt wynosiła 60 zł za m<sup>2</sup>, nie zaś 65,00 zł za m<sup>2</sup>, przez co Sąd bezpodstawnie dokonał obniżenia kwot wskazanych w załączonych do pozwu fakturach oraz przyjęcie, że odsetki ustawowe należą się powodowi dopiero od dnia 6 kwietnia 2010 r., nie zaś od dat i kwot wskazanych w pozwie.

W uzasadnieniu apelacji powodowie zawarli rozwinięcie zarzutów stawianych zaskarżonemu orzeczeniu.

Pozwany R. O. zaskarżył wyrok w części, tj. co do punktu II i V, wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa w całości w stosunku do pozwanego R. O., ewentualnie o jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego R. O. kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

- naruszenie art. 375 § 1 i 2 k.c. poprzez ich niezastosowanie i zasądzenie od pozwanego R. O. kwoty 89.929 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 kwietnia 2010 roku, pomimo tego, że oddalenie powództwa w sprawie o sygnaturze akt II GC 129/10 wynikało z uwzględnienia zarzutów wspólnych dla wszystkich dłużników solidarnych - pozwanych zarówno D. O. jak i R. O. będących dłużnikami solidarnymi;

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd, że pomimo tego, że wydanie towaru jak i świadczenie usług było wykonywane przez (...) Sp. z o.o. w R., przyjął, że usługi te zostały wykonane przez stronę powodową, pomimo, że nie zostały przedstawione żadne dokumenty potwierdzające fakt wystawienia przez spółkę (...) jakichkolwiek faktur za sprzedaż i wykonane usługi na rzecz powodów prowadzących spółkę cywilną (...) tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że powodowie faktycznie wykonali usługi i sprzedaż, za którą wystawili faktury VAT załączone do pozwu, oraz poprzez pominięcie okoliczności związanych z odesłaniem przez pozwanych faktur załączonych do pozwu, pomimo tego, że pozwani przedłożyli ewidencję z zakupów, z której jasno wynika, że nie zostały te faktury uwzględnione jako kosztowe;

- błąd w ustaleniach faktycznych, poprzez przyjęcie, że powodowie zrezygnowali z zakupu traka wielolinowego marki F. oraz piły Ø 3000, pomimo, że według oświadczenia powoda S. J. złożonego na rozprawie oba rachunki zostały przez niego zaksięgowane, a tym samym zaakceptowane, pomimo tego, że powód nie przedstawił żadnego oświadczenia o odstąpieniu od umowy zwłaszcza w stosunku do traka wielolinowego marki F..

W uzasadnieniu apelacji pozwany zawarł rozwinięcie zarzutów stawianych zaskarżonemu orzeczeniu.

W odpowiedzi na apelację powodów pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwanego, powodowie wnieśli o jej oddalenie w całości oraz obciążenie pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego, w tym kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

### **Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:**

Apelacje stron nie są uzasadnione.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji w niniejszej sprawie, jako iż są one prawidłowe, kompleksowe i znajdują pełne odzwierciedlenie w materiale dowodowym zebrany w sprawie. Sąd drugiej instancji w pełni akceptuje także rozważania prawne zaprezentowane w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które stały się przyczyną uwzględnienia powództwa w przeważającej części. Tym samym dalsza argumentacja Sądu Apelacyjnego, funkcjonalnie odnosząca się do zarzutów apelacji, koncentruje się na tych aspektach, które eksponowano w apelacjach. Natomiast obszerność i szczegółowość tych wszystkich motywów, których apelacje nie zwalczają oraz tych, które uznają za własne Sąd Apelacyjny czyni zbędnym ich powtórzenie w toku dalszej argumentacji.

Zdaniem Sądu Odwoławczego - Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się przy ocenie dowodów naruszenia zasad wynikających z przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Materiał dowodowy został zanalizowany wszechstronnie i z ustalonych faktów Sąd ten wysnuł prawidłowe wnioski, prowadzące w konsekwencji do uznania powództwa za częściowo



zasadne. Sąd Okręgowy starannie zebrał i szczegółowo rozważył wszystkie dowody oraz ocenił je w sposób nie naruszający swobodnej oceny dowodów, uwzględniając w ramach tejże oceny zasady logiki i wskazania doświadczenia życiowego. Wobec tego nie sposób jest podważać adekwatności dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń do treści przeprowadzonych dowodów.

Odnosząc powyższe dyrektywy do ustaleń dokonanych przez Sąd pierwszej instancji w aspekcie wskazywanych przez skarżących uchybień nie sposób przyjąć zasadności ich argumentacji, że Sąd pierwszej instancji dowolnie uznał, że doszło do wydania spółce cywilnej (...) płyt granitowych i do wykonania na jej rzecz usługi cięcia płyt według załączonych do pozwu faktur o numerach (...), że zgodnie z ustaleniami stron stawka za cięcie płyt wynosiła 60 zł/m<sup>2</sup> netto, że pozwani nie mieli ponosić kosztów transportu bloków granitowych z portu do siedziby(...) w S. S., że wymiary płyt o nazwie H. - poz. 2 faktury nr (...) zostały przez powodów zawyżone, gdyż w rzeczywistości wynosiły one 210x140 x 7 oraz, że odsetki ustawowe należą się powodom od dnia 6 kwietnia 2010 r., tj. z chwilą uzyskania przez pozwanych informacji, że nie będą mogli rozliczyć ceny płyt granitowych i wynagrodzenia za ich cięcie z ceną sprzedaży maszyny, którą powodowie zamierzali kupić od pozwanych.

Wbrew stanowisku prezentowanemu w apelacji powodów, dowody z dokumentów przedłożone w tej sprawie, nie mają tak decydującego znaczenia, jako usiłuje im przypisać strona powodowa. Zauważyć należy, że przedłożone faktury nie zostały podpisane przez stronę przeciwną. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem faktury stanowią jedynie dowód z dokumentu prywatnego, nie posiadający mocy dowodowej przeważającej na innych dowodach, szczególności dowodami osobowymi, które Sąd pierwszej instancji przeprowadził w toku postępowania i których szczegółowej analizy i oceny dokonał w uzasadnieniu wydanego orzeczenia, nie przekraczając swobodnej oceny dowodów.

Apelacje stron mają w istocie charakter polemiczny, kwestionują dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę dowodów, przedstawiając własną, alternatywną wersję zdarzeń, ocenę dowodów opartą na subiektywnym przeświadczeniu skarżących o wadze, doniosłości poszczególnych dowodów, a co nie może odnieść oczekiwanego skutku.

Zwalczanie ustaleń faktycznych Sądu i związanej z tym oceny materiału dowodowego może następować tylko poprzez argumenty natury jurystycznej, wykazanie, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności lub mocy dowodowej lub niesłusznie im ją przyznając, a takowych apelacje stron nie zawierają.

W ocenie Sądu Apelacyjnego bezzasadny jest podniesiony przez pozwanego zarzut naruszenia art. 375 § 1 i 2 k.c. polegający – zdaniem pozwanego - na niezastosowaniu tego przepisu do oceny zasadności dochodzonego od niego roszczenia w sytuacji, gdy wyrok oddalający powództwo w stosunku do pozwanej będącej jednym z dłużników solidarnych, uwzględnił zarzuty wspólne dłużnikom solidarnym dotyczące zasadności i wymagalności roszczeń powodów. Według R. O. oddalenie powództwa przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 23 marca 2011 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II GC 129/10 wynikało z uwzględnienia zarzutu strony pozwanej, że powinni zostać pozwani wszyscy współnicy spółki cywilnej oraz zarzutów wspólnych obojgu pozwanym dotyczących zasadności i wymagalności roszczeń, a nadto faktu odesłania powodom faktur VAT załączonych do pozwu, dlatego też, zdaniem pozwanego, powyższy wyrok zapadły na korzyść D. O. wywiera skutek materialnoprawny w stosunku do pozwanego R. O. skutkujący oddaleniem powództwa w stosunku do niego w niniejszej sprawie.

Stanowiska takiego nie można podzielić z następujących względów.

Zgodnie z art. 375 § 1 k.c. dłużnik solidarny może się bronić zarzutami, które przysługują mu osobiście względem wierzyciela, jak również tymi, które ze względu na sposób powstania lub treść zobowiązania są wspólne wszystkim dłużnikom. Z kolei w myśl art. 375 § 2 k.c., wyrok wydany na korzyść jednego z dłużników solidarnych zwalnia współdłużników, jeżeli uwzględni zarzuty, które są im wszystkim wspólne. Przesłanką zastosowania art. 375 § 2 k.c., który ma ułatwić obronę dłużnikom solidarnym przed roszczeniami wierzyciela i zapobiec wydaniu różnych wyroków przeciwko tym dłużnikom, jeżeli przysługują im wspólne zarzuty, jest istnienie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych. Wprawdzie nie wynika to wyraźnie z przytoczonego przepisu, ale nie ulega wątpliwości, że orzeczeniem, o

którym mowa w tym przepisie, jest prawomocny wyrok sądu rozstrzygający powództwo wierzyciela na korzyść jednego z dłużników, ponieważ dopiero takie orzeczenie wywiera wobec współdłużników skutek materialnoprawny w postaci zwolnienia ich w całości lub w części z zobowiązania wobec wierzyciela (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2005 r. II CK 752/04, LEX nr 311321).

Niewątpliwie takim wyrokiem korzystnym jest wyrok oddalający powództwo wobec jednego z dłużników solidarnych, wydany przed lub po uzyskaniu przez wierzyciela wyroku zasądającego wobec pozostałych dłużników solidarnych (zob. np. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1965 r., III CO 9/65, OSNCP 1967, nr 3, poz. 42). Pozostaje wówczas do ustalenia, czy takie merytoryczne rozstrzygnięcie sądu zapadło w wyniku uwzględnienia zarzutów wspólnych wszystkim dłużnikom solidarnym ze względu na sposób powstania lub treść zobowiązania współzobowiązanych (art. 375 § 1 k.c.). Takimi zarzutami każdy dłużnik solidarny mógłby bronić się przed roszczeniem wierzyciela, co stanowi wyraz więzi wspólnej łączącej wszystkich dłużników solidarnych i wyrażającej się w zasadzie tzw. reprezentacji działania na korzyść pozostałych dłużników (art. 371 k.c.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2010 r. I CSK 249/09).

W rozpoznanej sprawie powstało zagadnienie, czy art. 375 § 2 k.c. może mieć zastosowanie w odniesieniu do pozwanego w sytuacji, w której współdłużnik solidarny uzyskał korzystny dla siebie wyrok oddalający powództwo wytoczone przez wierzyciela spółki cywilnej przeciwko jednemu z dwojga współników spółki cywilnej (dłużnik solidarny) o zapłatę wierzytelności, za którą współnicy odpowiadają solidarnie, w wyniku przyjęcia przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy błędnego założenia, że w procesie o należność od współników spółki cywilnej zachodzi współuczestnictwo formalne konieczne po stronie pozwanej i oddalenia powództwa, z uwagi na nieprawidłowe oznaczenie strony pozwanej w procesie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie można zaakceptować argumentacji pozwanego, co do możliwości zastosowania w niniejszej sprawie art. 375 § 2 k.c.

Z wykładni powołanego przepisu wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że aby wyrzucić skutek przewidziany w § 2 art. 375 k.c., wyrok taki musi być wynikiem uwzględnienia zarzutów, które są wspólne wszystkim dłużnikom solidarnym. Przy czym oczywisty jest, że muszą to być zarzuty dopuszczalne w świetle prawa, a nie zarzuty, które błędnie uznane zostały za dopuszczalne przez Sąd.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 sierpnia 1966 r. (III CR 226/64, OSNC 1967/4/72) wyraził pogląd, zgodnie z którym do zarzutów wspólnych w rozumieniu przepisu art. 375 § 2 k.c. należą zarzuty, które ze względu na sposób powstania lub treść zobowiązania solidarnego są wspólne wszystkim dłużnikom solidarnym. Jeżeli zarzut jest tego rodzaju, że przysługuje tylko jednemu lub niektórym dłużnikom osobiście względem wierzyciela, nie stosuje się przepisu art. 375 § 2 k.c. Tym bardziej wyłączone jest stosowanie tych przepisów, jeżeli w danym stosunku prawnym, będącym źródłem odpowiedzialności solidarnej, zapadł na korzyść jednego z dłużników wyrok w uwzględnieniu zarzutu nie przewidzianego w obowiązujących przepisach dla danego stosunku prawnego, tj. zarzutu nie mającego mocy zwolnienia z długu. Tego rodzaju zarzut, jako niedopuszczalny i w istocie rzeczy nie będący zarzutem w ścisłym tego słowa znaczeniu, nie może być tym samym zarzutem wspólnym. Uwzględnienie takiego niedopuszczalnego zarzutu ma skutek tylko między stronami, co do których zapadł wyrok, i pozbawiony jest mocy zwalniającej innych współdłużników solidarnych. Pogląd prawny wyrażony w takim wyroku co do dopuszczalności zarzutu nie wiąże sądu w sprawie przeciwko innemu dłużnikowi solidarnemu. Sąd Najwyższy w powołanym wyżej orzeczeniu wyjaśnił, że od zarzutu niedopuszczalnego w powyższym znaczeniu trzeba odróżnić zarzut przewidziany w przepisach dotyczących danego stosunku prawnego, czyli zarzut dopuszczalny, ale w konkretnym stanie faktycznym nieuzasadniony. Tylko uwzględnienie zarzutów dopuszczalnych, o ile, oczywiście, mają charakter wspólny, ma skutek zwalniający innych współdłużników.

W świetle wyroku Sąd Najwyższy z dnia 31 sierpnia 1966 r. nie ulega zatem wątpliwości, że dla możliwości zastosowania przepisu art. 375 § 2 k.c. nie jest wystarczające, aby zarzuty wspólne dłużnikom solidarnym zostały podniesione jedynie w sposób formalny przez pozwanego w danym postępowaniu. Chodzi bowiem o to, aby okoliczności, z których te

zarzuty wynikały, były przesłankami wydania wyroku oddalającego powództwo wierzyciela w stosunku do innego dłużnika solidarnego. Tym samym, dla zastosowania przepisu art. 375 § 2 k.c. konieczne jest, aby wyrok korzystny dla jednego z dłużników solidarnych zapadł na skutek uwzględnienia zarzutu wspólnego dłużnikom solidarnym, o czym decyduje przede wszystkim uzasadnienie Sądu.

Rozważając sprawę niniejszą Sąd Apelacyjny uznał, że wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 23 marca 2011 roku wydany w sprawie o sygn. akt II GC 129/10 opierał się na błędnej ocenie, że w procesie o należność od wspólników spółki cywilnej zachodzi współuczestnictwo formalne konieczne po stronie pozwanej.

Niezależnie jednak od powyższego, nietrafnym zdaniem Sądu Apelacyjnego, stanowiska Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, nie ulega wątpliwości, że w procesie zakończonym wydaniem wyroku z dnia 23 marca 2011 roku, sygn. akt II GC 129/10, kwestie merytoryczne dotyczące sposobu powstania, istnienia, wysokości wierzytelności, jak również prawidłowości wykonania zobowiązania i wszystkich innych merytorycznych elementów istnienia stosunku zobowiązaniowego między stronami, w ogóle nie podlegały badaniu w toku tego postępowania. Przesłanką wydania wyroku oddalającego powództwo w stosunku do D. O., było bowiem wyłącznie przyjęcie, że nieprawidłowo określona została strona pozwana w procesie.

Skoro zatem, wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 23 marca 2011 roku oddalający powództwo w stosunku do D. O. nie zapadł w wyniku uwzględnienia kategorii zarzutów wspólnych - w rozumieniu art. 375 § 2 k.c., tj. zarzutów wspólnych wszystkim dłużnikom solidarnym ze względu na sposób powstania lub treść zobowiązania współzobowiązanych, to oznacza to, że wynik tego postępowania w żadnym stopniu nie stanowił przeszkody do dochodzenia należności w niniejszym procesie od pozwanego.

Twierdzenie pozwanego, że oddalenie powództwa przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 23 marca 2011 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II GC 129/10 wynikało z uwzględnienia wspólnych zarzutów dłużników solidarnych dotyczących zasadności i wymagalności roszczeń powodów, nie znajduje żadnego potwierdzenia w treści uzasadnienia wyroku z dnia 23 marca 2011 roku, w którym Sąd Okręgowy w Bydgoszczy stwierdził, że powodowie dochodzili należności za towary i usługi wyszczególnione w fakturach od jednego ze wspólników spółki cywilnej (...) R. O., D. O., pomimo, że zobowiązanie zostało zaciągnięte przez oboje wspólników spółki cywilnej, a co za idzie dotyczyło majątku, który jest wspólnym majątkiem wspólników. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy uznał, że istniejąca między wspólnikami spółki cywilnej współwłasność łączna, obejmująca składniki ich wspólnego majątku, powoduje konieczność współdziałania wszystkich wspólników, wobec czego w sprawie o zapłatę zachodzi po stronie wspólników bierne współuczestnictwo procesowe konieczne. Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo wniesione przeciwko jednemu z dwójga wspólników spółki cywilnej wymienionej w pozwie.

Uszło uwagi skarżącego, że Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w żaden sposób nie odniósł się do zasadności i wymagalności dochodzonego przez powodów roszczenia w sprawie VIII GC 129/10.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że nie ma podstaw, aby przypisać Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 375 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie. Omawiany zarzut naruszenia prawa materialnego należało więc uznać za nieuzasadniony.

Przechodząc do oceny pozostałych zarzutów podniesionych w apelacjach stron, Sąd Apelacyjny podzielił ocenę Sądu Okręgowego co do zasadności roszczeń powodów z tytułu sprzedaży płyt granitowych i wykonania usług cięcia płyt granitowych w stosunku do pozwanego R. O. w wysokości skorygowanej przez Sąd pierwszej instancji.

Powództwo znajduje swoją podstawę prawną w treści art. 535 k.c., zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę oraz w treści art. 734 k.c. w zw. z art. 750 k.c. zgodnie z którym przez umowę o świadczenie usług, usługodawca zobowiązuje się do dokonania określonej usługi dla usługobiorcy.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutu pozwanego dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na tym, że ustalając stan faktyczny Sąd Okręgowy w Szczecinie przyjął, że pomimo tego, że wydanie towaru jak i świadczenie usług było wykonywane przez (...)w R., przyjął że usługi te zostały wykonane przez stronę powodową, pomimo że nie zostały przedstawione żadne dokumenty potwierdzające fakt wystawienia przez spółkę (...) faktur za sprzedaż i wykonane usługi na rzecz powodów prowadzących spółkę cywilną (...), tym samym brak jest podstaw do przyjęcia, że powodowie wykonali usługi i sprzedaż za którą wystawili faktury VAT załączone do pozwu, w ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut ten również nie jest uzasadniony.

Przede wszystkim wskazać należy, że powyższy zarzut został przez pozwanego podniesiony dopiero na etapie postępowania apelacyjnego i nie zostało w jakikolwiek sposób wykazane przez pozwanego, aby te okoliczności faktyczne nie mogły być podniesione w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, tym bardziej, że dotyczyły one kwestii odnoszącej się do istnienia stosunku zobowiązaniowego pomiędzy stronami. Dlatego też na podstawie art. 381 k.p.c. uznać należało podnoszenie przez pozwanego powyższych okoliczności, dopiero na etapie postępowania odwoławczego za spóźnione, co już decydowało o bezzasadności tego zarzutu pozwanego.

Niezależnie od powyższego, w ocenie Sądu Apelacyjnego analizowany zarzut nie zasługiwał na uwzględnienie, również z tej przyczyny, że pozwany podnosząc zarzut błędnego przyjęcia, że powodowie wykonali usługi i sprzedaż, za którą wystawili faktury VAT załączone do pozwu, pomimo tego, że wydanie towaru jak i świadczenie usług było wykonywane przez (...) w R., która nie jakichkolwiek faktur za sprzedaż i wykonane usługi na rzecz powodów prowadzących spółkę cywilną (...) oraz pomimo odesłania przez pozwanych faktur załączonych do pozwu i nie uwzględnienia tych dokumentów jako faktury kosztowe, w istocie ograniczył się w swym twierdzeniach jedynie do zaprzeczania.

Wskazać w tym miejscu należy na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 22 listopada 2001 roku (I PKN 660/00 OSNP 2003/20/478 Wokanda 2002/7-8/44), zgodnie z którym samo twierdzenie strony pozwanej nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczącej istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 323 k.p.c. i art. 6 k.c.). Z kolei w wyroku z dnia 5 lipca 1999 roku (I CKN 415/99 Lex nr 83805) Sąd Najwyższy stwierdził, że strony mają obowiązek dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Ewentualne ujemne skutki nie przedstawienia dowodu obciążają stronę, która nie dopełniła ciężącego na niej obowiązku.

Wbrew argumentacji apelującego zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdza, że powodowie wykonali usługi i sprzedaż, za które wystawili faktury VAT załączone do pozwu.

Również w ocenie Sądu Odwoławczego analiza dowodów osobowych, jak i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, przeczy przeciwnym twierdzeniom pozwanego, tym bardziej, że pozostają one w oczywistej sprzeczności z zeznaniami samego pozwanego, który wprost przyznał, że otrzymał od powoda płyty granitowe sprzedane według załączonych do pozwu faktur.

Wbrew stanowisku apelującego wyraźna i jednoznaczna treść pisma pozwanych z dnia 25 marca 2010 roku wprost potwierdza, że pozwany nie kwestionował roszczenia powodów do kwoty 80.260 zł (k. 36-37), wskazując tylko na odmienne ustalenia stawki za cięcie płyt, tj. 60 zł za m<sup>2</sup> oraz na różnicę w wymiarze płyt o nazwie H..

W odniesieniu do twierdzeń pozwanego, że dokumenty WZ, załączone do pozwu zostały wystawione na papierze firmowym spółki (...) a nie firmy powodów, wskazać należy, że dokumenty wydania towarów WZ nr 08/10 (k. 15), 18/08 (k. 16), 3/11 (k. 28) zostały wystawione przez (...) S. J., M. J. wS. S. oraz, że dokumenty wydania towaru 08/10 (k. 15), 3/11 (k. 28) opatrzone zostały podpisami pracowników strony pozwanej: M. S. i K. C.. Również dokumenty wydania towaru wystawione przez spółkę (...) z dnia 17 września (k. 18), 24 września 2009 roku (k. 19), 25 września 2009 roku (k. 20), 22 października 2009 roku (k. 24) opatrzone zostały podpisami pracowników strony pozwanej: K. C., M. S., K. W..

Powyższe dokumenty wydania towaru są zbieżne z treścią znajdujących się w aktach sprawy upoważnień wystawionych przez pracowników (...)z dnia 16 września 2009 roku (k. 8), 21 października 2009 roku (k. 10), 24 września 2009 roku (k. 11), z dnia 3 listopada 2009 (k. 9), z dnia 4 listopada 2009 roku (k. 30), z których wynika, że pracownik strony pozwanej K. C., został upoważniony do odbioru materiału w postaci pociętego bloku granitowego I. w dniu 17 września 2009 roku, płyt granitowych I., H. w dniu 3 listopada 2009 roku, bloku granitowego I. w dniu 22 października 2009 roku, pracownik M. S. został upoważniony do odbioru materiału w postaci pociętych bloków granitowych I. w dniu 24 września 2009 roku i w dniu 25 września 2009 roku. Z treści pokwitowania z dnia 29 października 2009 roku wynika, że D. P. pracownik strony powodowej dostarczył spółce (...)15 szt. Płyt z I. i 5 szt. Płyt – S. (k. 25).

W świetle powyższych rozważań wskazać należy, że dokumentacja zawarta w aktach sprawy, przeczy jego twierdzeniom, że powodowie nie wykonali usług cięcia i nie wydali spółce cywilnej (...)płyt granitowych, za które wystawili faktury VAT załączone do pozwu.

W ocenie Sądu Odwoławczego, wbrew zarzutom apelującego, również analiza zeznań świadków i stron potwierdza fakt wydania przez powodów spółce cywilnej (...) sprzedanych płyt i wykonania na jej rzecz usługi cięcia.

Świadek D. W., który był pracownikiem należącej do powoda spółki (...) w M. zeznał, że wydawał firmie pozwanych materiał w postaci bloków granitowych pociętych na płyty oraz, że wydanie tego materiału było dokumentowane na piśmie, w taki sposób, że kierowca kwitował, że odbiera te płyty. D. W. wyjaśnił, że upoważnienia dla kierowców były przesyłane do właściciela firmy pana J..

D. W. potwierdził, że jego podpis znajduje się na dokumentach wydania towaru wystawionych przez spółkę (...) z dnia 17 września (k. 18), 24 września 2009 roku (k. 19), 25 września 2009 roku (k. 20), 22 października 2009 roku (k. 24) oraz wyjaśnił, że podpisywał to jako pracownik (...) spółki z o.o. w M., której właścicielem jest powód.

Świadek D. P., który pracował u powoda w ramach spółki(...)w charakterze kierowcy w latach 2005 – 2011, zeznał, że przewoził płyty granitowe z (...)ze S. do S. do firmy (...). D. P. potwierdził, że podpisał pokwitowanie z dnia 29 października 2009 roku, z którego wynika, że dostarczył spółce (...) 15 szt. Płyt z I. i 5 szt. Płyt – S. (k. 25).

PowódS. J. w swoich zeznaniach potwierdził, że wykonał na rzecz pozwanego usługę cięcia granitu oraz sprzedaż płyt granitowych według faktur załączonych do pozwu. Powód wyjaśnił, że sprzedaż i usługi z tych faktur były dokonywane na ustne zlecenie R. O.. Faktury wystawiane były bezpośrednio po wysłaniu materiału i wysyłane pocztą. Faktury nie były przekazywane kierowcom. Powód wskazał, że w fakturach wskazał, termin płatności 60 dni, żeby zostawić czas na doprecyzowanie warunków transakcji. Do każdego odbioru - wydania materiału sporządzono dowód wydania w postaci dokumentu Wz, bądź zlecenia przewozu, bądź potwierdzenia wydania. Jeden raz towar był dostarczony do S. transportem firmy (...), zawoził go kierowca D. P.. Kierowcy każdorazowo potwierdzali odbiór towaru z naszej firmy. Sprzedaż płyt granitowych, która miała miejsce była według cennika strony powodowej, dodatkowo powód ustalał rabat.

S. J. wyjaśnił, że jest również współwłaścicielem spółki z o.o. (...), w której była wykonywana usługa cięcia i z niej był odbierany materiał, gdyż tylko w firmie (...) powód mógł pociąć duże bloki. Z zeznań powoda wynika, że cięcie formalnie wykonywała firma (...), która wystawiała za to fakturę (...). Powód wyjaśnił, że sprzedaż widniejąca w fakturach, jak i wskazane tam usługi zostały zaksięgowane w firmie (...) i przez tą firmę wykonane. (...) była tak jakby podwykonawcą (...) Powód wskazał, że wszystkie usługi, na które wystawione zostały faktury VAT zostały przez powodów zrealizowane. Za usługi transportowe były ustalenia, że bloki do pocięcia dla(...) powodowie odbiorą z portu na własny koszt.

Z kolei pozwany w swoich zeznaniach sam potwierdził zeznania powoda, z których wynika, że zlecał mu usługę cięcia granitu oraz, że kwota usługi cięcia wysokości 250.000 zł i zakupionego od powoda materiału w wysokości 250.000 zł

miała być przez strony rozliczona w ramach rozliczenia na zakup przez powodów maszyny traka wielolinowego marki F. (...).

Ponadto pozwany przyznał, że otrzymał od powoda płyty granitowe sprzedane według załączonych do pozwu faktur, że kupił od powoda surowe płyty granitowe, że dopiero po ich spolerowaniu okazało się jakiego są one gatunku oraz, że miał zastrzeżenia do płyt (...).

Wbrew zarzutom apelującego, z zeznań powyższych świadków D. W. oraz D. P. a także powoda i samego pozwanego wynika fakt wydania spółce cywilnej (...) sprzedanych płyt i wykonania na jej rzecz usługi cięcia płyt według załączonych do pozwu faktur.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena dowodów osobowych, jak i dokumentów prywatnych dokonana została w sposób obiektywny, rzetelny i wszechstronny, wobec czego nie sposób podzielić zarzutu błędnej oceny dowodów w sposób i w okolicznościach zarzucanych przez skarżącego. Fakt, że ze zgromadzonego materiału dowodowego można byłoby wyprowadzić inne wnioski niż uczynił to Sąd Okręgowy nie prowadzi do uznania, że zaskarżone rozstrzygnięcie jest wadliwe.

Podkreślić bowiem trzeba, że ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95). Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego rozumowania. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd zasad określonych w art. 233 k.p.c., wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Tylko te uchybienia mogą być przeciwstawiane uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął to sąd wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 06 listopada 1998 r., II CKN 4/98).

W ocenie Sądu Odwoławczego Sąd pierwszej instancji w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, słusznie przyjął, że powodowie wykazali fakt wydania spółce cywilnej (...) sprzedanych płyt i wykonania na jej rzecz usługi cięcia płyt granitowych.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał, że zarzuty podniesione w apelacji pozwanego są nieuzasadnione.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można zgodzić się z podniesionymi w apelacji powodów zarzutami kwestionującymi prawidłowość ustaleń faktycznych dotyczących wysokości stawki za cięcie płyt, tj. 60 zł za m<sup>2</sup>, nie 65 zł jak wynika z faktur wystawionych przez (...), wymiarów płyt o nazwie H. oraz, że pozwani nie będą obciążani za transport bloków granitowych z portu do siedziby (...) w S. S..

Wbrew odmiennemu zapatrywaniu skarżących, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowego przeliczenia faktur VAT objętych pozwem w pozycjach, które dotyczą należności za cięcie płyt, kosztów transportu bloków granitowych z portu do siedziby (...) w S. S. oraz wymiarów płyt o nazwie H. - poz. 2 faktury nr (...).

Nie ulega bowiem wątpliwości - na co słusznie wskazał Sąd I instancji - że wolą stron było ustalenie stawki 60 zł/m<sup>2</sup> netto za cięcie płyt oraz, że koszty transportu bloków granitowych z portu do siedziby (...) w S. S. poniesie strona powodowa.

Świadczą o tym zarówno treść powołanych przez Sąd I instancji pism z dnia 25 marca 2010 roku i 29 marca 2010 roku, zeznania pozwanego, jak i samego powoda, który przyznał, że strony ustaliły, że pozwani nie będą obciążani za transport bloków granitowych z portu do siedziby (...) w S. S..

Natomiast różnica w wymiarach płyt o nazwie H. - poz. 2 faktury nr (...) wynika z treści pisma pozwanego z 25 marca 2010 roku, w którym wskazano, że wystąpiła różnica z wymiaru na płyty z H., które na fakturze VAT wynosiły 280x180 x 7 szt, natomiast po spolerowaniu wymiar płyty wydawał 210x140 x 7 szt, gdyż wszystkie płyty miały ewidentne sztychy, co nie zostało przez powodów w żaden sposób zakwestionowane w piśmie z dnia 29 marca 2010 roku, co oznacza, że powodowie nie mieli zastrzeżeń do wymiarów płyt H. podanych przez pozwanego.

W odniesieniu do zarzutu powodów naruszenia art. 476, 481 k.c. poprzez błędną ich wykładnię, wskutek niewłaściwego przyjęcia, iż pozwany popadł w opóźnienie dopiero z dniem 6 kwietnia 2010 r. - tj. z chwilą, gdy dowiedział się, że nie będzie mógł rozliczyć ceny płyt granitowych i wynagrodzenia za ich cięcie z ceną sprzedaży maszyny F., podkreślenia wymaga, że powód sam przyznał, że wyraził zainteresowanie zakupem maszyny traka wielolinowego marki F. (...), że strony ustaliły warunki na jakich mogłyby kupić tę maszynę, przy czym w większości wchodziło rozliczenie w towarze tzn. sprzedaży granitu i w usłudze jego cięcia wykonanej dla spółki (...). Ponadto powód wskazał, że dłuższy termin płatności 60 dni w fakturach był przez niego określony po to, żeby zostawić czas na doprecyzowanie warunków transakcji zakupu maszyny. Ponadto powód wskazał, że zwrócił się z do pozwanego z wezwaniem do zapłaty za wykonane usługi cięcia i sprzedany towar, dopiero po tym jak zrezygnował z zakupu maszyny. Następnie powód w swoich zeznaniach potwierdził, że nosił się z zamiarem zakupu piły i kompensaty wzajemnych należności, stąd na fakturach jako forma płatności jest przelew.

Treść przywołanych zeznań S. J. przeczy twierdzeniu apelujących, że pozwanego obciążał obowiązek zapłaty za granit i usługę w terminie płatności wskazanym w fakturach o numerach (...).

Przyjęta przez strony zasada częściowego rozliczenia ceny zakupu traka wielolinowego marki F. z ceną płyt granitowych i wynagrodzenia za ich cięcie, nie pozwala na przyjęcie, że pozwany popadł w opóźnienie w zapłacie należności wynikających z powyższych faktur przed dniem 6 kwietnia 2010 roku, tj. z chwilą dowiedzenia się przez pozwanego, że powód nie wyraża zainteresowania zakupem piły Ø 3000.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Okręgowego, że fakt ustanowienia zastawu rejestrowego nie uniemożliwił nabycia maszyny przez powodów, dlatego w realiach niniejszej sprawy, twierdzenia powodów dotyczące wprowadzenie ich w błąd przez stronę pozwaną co do stanu prawnego maszyny, nie miały istotnego znaczenia dla ustalenia daty wymagalności roszczenia powodów dochodzonego na podstawie w kontekście prowadzonych przez strony rozmów w przedmiocie zakupu przez powodów traka wielolinowego marki F. a następnie piły Ø 3000 i związanych z tym wzajemnych rozliczeń, tym bardziej, że powód wycofał się również z zamiaru zakupu piły Ø 3000.

Skoro zatem nie doszło do osiągnięcia zamierzonego przez strony rezultatu, to tym samym przyjąć należało, że od dopiero od momentu doręczenia pozwanemu pisma z dnia 29 marca 2010 roku, pozwany popadł w opóźnienie w zapłacie należności wynikających z faktur o numerach (...).

Dlatego też brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwany popadł w opóźnienie w terminach wskazanych w fakturach o numerach (...), tym bardziej, że strona pozwana kwestionowała wskazane w fakturach terminy płatności, o czym świadczy chociażby fakt, że D. O. zwracając powodom fakturę VAT nr (...) wskazała, że strony umawiały się, że faktura będzie wystawiona jako zapłacona gotówką, a nie na termin płatności 60 dni (k. 21).

Przeciwnie twierdzenia powodów są całkowicie niewiarygodne, gdyż nie znajdują żadnego potwierdzenia w zebranym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd Okręgowy nie naruszył przepisów art. 476 k.c. i art. 481 k.c. przez to, że oddalił roszczenie o ustawowe odsetki za okresy i od kwot wskazanych w pozwie w części wcześniejszej niż data datę 6 kwietnia 2010 r.

Reasumując, Sąd Apelacyjny wyraża pogląd, iż zapadły w sprawie wyrok nie poddaje się krytyce zaprezentowanej w apelacji, a argumenty skarżących, w żaden sposób nie zmieniają oceny tego rozstrzygnięcia, jako odpowiadającego prawu.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje jako bezzasadne.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 100 k.p.c., art. 108 w zw. z § 6 pkt 5 i 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z 2002 r. ze zm.), mając na uwadze, że każda ze stron przegrała swoją apelację w instancji odwoławczej, a zatem swoją opłatę od apelacji oraz koszty zastępstwa procesowego. Natomiast każda ze stron wygrała w zakresie kosztów zastępstwa procesowego w odniesieniu do apelacji strony przeciwnej.

Różnicę w wysokości wynagrodzenia pełnomocników, zważywszy na zakres zaskarżenia, zdecydowały o tym, że ostatecznie, po dokonaniu wzajemnego rozliczenia, pozwany powinien zwrócić powodom za instancję odwoławczą kwotę 900 zł, o czym orzeczono, jak w punkcie drugim sentencji wyroku.

SSA M. Iwankiewicz SSA M. Sawicka SSA M. Gawinek